



BEOORDELINGSRAPPORT

aanvullende audit
van beperkte naar uitgebreide
opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Art and Economics
voltijd

HKU

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

aanvullende audit
van beperkte naar uitgebreide
opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Art and Economics
voltijd

HKU

CROHO nr. 34951

Hobéon® Certificering BV

Datum:

5-7-2014

Auditteam:

Drs. W.G. van Raaijen

P. de Groote MA

Prof. dr. G. de Brabander

J.G.H. van Gemert

S. Faber

Secretaris:

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	1
1. SAMENVATTING	2
2. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	4
3. ALGEMENE CONCLUSIE	14
BIJLAGE I Scoretabel	15
BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels	16
BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten	18
BIJLAGE VI Overzicht auditteam	19

INLEIDING

In 2012 voerden auditteams van Hobéon beperkte opleidingstoetsen uit bij de bachelor Art and Economics (BAE) crohonummer 34951, de Master Kunsteducatie (MKE) crohonummer 49117 en de Master of Music (MMu) crohonummer 44739 van HKU. Deze opleidingen werden op respectievelijk 15-1-2013 (BAE), 23-10-2012 (MKE) en 21-02-2013 (MMu) geaccrediteerd door de NVAO. In 2013 besloot het College van Bestuur van HKU geen instellingstoets uit te laten voeren. Dit betekende dat bij de bovengenoemde opleidingen conform de regels van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) nog een aanvullende audit uitgevoerd diende te worden op de standaarden 6, 8, 12, 13, 14 en 15.

Voor de uitvoering van de aanvullende audit heeft Hobéon, in samenspraak met de opleidingen een auditteam samengesteld bestaande uit één vertegenwoordiger vanuit elk auditteam dat in 2012 de beperkte opleidingsbeoordeling uitvoerde bij de één van de drie opleidingen. De voorzitter en de secretaris waren vanuit Hobéon bij één (voorzitter) respectievelijk twee (secretaris) van de beperkte opleidingstoetsen aanwezig. Op deze wijze heeft Hobéon gezorgd voor een duidelijke verbinding met de eerdere beoordeling van de drie opleidingen. Het auditteam is aangevuld met een student van een verwante opleiding Master Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. (Zie voor de samenstelling van het auditteam bijlage VI.) De samenstelling van het auditteam is ter goedkeuring voorgelegd aan de NVAO. De NVAO heeft op 17 maart 2014 ingestemd met de samenstelling van het auditteam.

De drie opleidingen schreven ieder een Kritische Reflectie over de standaarden 6, 8, 12, 13, 14 en 15, die het auditteam ter voorbereiding op de aanvullende audit bestudeerde. Vervolgens voerde het auditteam op 25 april 2014 een audit uit bij de drie opleidingen, waarbij het afzonderlijke gesprekken voerde met het management respectievelijk de docenten van elke opleiding en één gesprek met studenten afkomstig uit de drie genoemde opleidingen gezamenlijk.

Het auditteam heeft naar aanleiding van de aanvullende audit onderhavig rapport geschreven. De standaarden 6 en 12 worden hierin in samenhang met elkaar behandeld, daar de aspecten 'studiebegeleiding en studievoortgang' bij zowel standaard 6 als 12 aan de orde komen en beoordeeld moeten worden. Aan elk van de andere standaarden is een afzonderlijke paragraaf besteed.

Beknpte informatie over de opleiding

De bacheloropleiding Art and Economics is met ingang van september 2013 ondergebracht in de school HKU Kunst en Economie. De opleiding kent vijf afstudeerrichtingen: Theatre Management, Visual Art and Design Management, Music Management, Arts and Media Management en Event Management.

De opleiding bereidt studenten voor op management- en marketingfuncties in de creatieve industrie. Afgestudeerden zijn als cultureel ondernemer de spil in het proces van de productie, distributie en creatie van culturele producten en diensten.

De opleiding wordt in voltijd aangeboden.

1. SAMENVATTING

Standaard 6 en 12

Het auditteam beoordeelt het tutoraat en de andere vormen van studiebegeleiding zoals de begeleiding door de stagesupervisor en de begeleiding bij het Final Project in het licht van de borging van de studievoortgang positief. De (HKU-brede) voorzieningen voor studenten met een beperking zijn adequaat. Het auditteam acht de extra begeleiding binnen de opleiding van dyslectische studenten in het zogenoemde 'dyslexieklasje' een sterk punt.

De informatievoorziening over de studie – modulbeschrijvingen, projectverslagen, studieresultaten, roosters, algemene informatie over inschrijving, toelating, studievertraging en -onderbreking, studeren in het buitenland etc. - is op hoofdlijnen in orde. Het auditteam heeft geconstateerd dat er binnen de hogeschool en de opleiding de nodige aandacht is voor de interne communicatie en online dienstverlening. Het is essentieel voor de studievoortgang dat de opleiding ervoor zorgt dat de aandachtspunten die er nu nog zijn zoals het vinden van alle informatie op één plek, het tijdig nakijken van toetsen en invoeren van gegevens in Osiris en het aantal roosterwijzigingen op korte termijn zijn opgelost/verdwenen.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor de standaarden 6 en 12.

Standaard 8

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding een effectief personeelsbeleid voert. Daarmee zorgt zij ervoor dat zij voor de uitvoering van het programma steeds voldoende en de juiste medewerkers in huis heeft voor het aanbieden van het onderwijs in de vijf afstudeerrichtingen Theatre Management, Visual Art and Design Management, Music Management, Arts and Media Management en Event Management.

Door het streven naar docenten met grotere aanstellingen zorgt de opleiding voor meer binding met de opleiding. Daarmee vergroot zij tevens de mogelijkheid medewerkers gericht te scholen, wat de kwaliteit van de uitvoering van het onderwijs ten goede komt. Door het voeren van (jaar)gesprekken zorgt de opleiding er tevens voor dat de docenten blijven voldoen aan de eisen die het uitvoeren van het programma vereist.

Het auditteam beoordeelt standaard 8 met een 'goed'.

Standaard 13, 14 en 15

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding regelmatig en systematisch op verschillende manieren de kwaliteit van de opleiding evalueert met studenten, docenten, alumni en werkveld. Het auditteam verwacht dat het nieuwe HKU Kwaliteitsplan zal zorgen dat de uitvoering van de kwaliteitszorg binnen de opleiding en HKU meer op één lijn komt.

De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden er aantoonbaar toe dat de opleiding daar waar gewenst/noodzakelijk, verbetermaatregelen treft om haar doelen te realiseren. Het auditteam trof hiervan duidelijke voorbeelden aan zoals het flexibiliseren van het curriculum van jaar 3 door het derdejaars project en de stage altemnerend aan te bieden, het uitbreiden en inhoudelijk verbeteren van de begeleiding in de voorfase van het afstudeerproject, het beschikbaar stellen van meer individuele werkruimten voor studenten op de locatie Lange Vie, het organiseren van het docententeams in jaarteam om de onderlinge samenwerkingscultuur te versterken en het onderwijs verder te verbeteren.

De opleiding zorgt ervoor dat studenten, docenten, opleidingscommissie, examencommissie alumni en werkveld nauw betrokken zijn en zich ook betrokken voelen bij de kwaliteit van de opleiding.

Het auditteam beoordeelt standaard 13 met een 'voldoende' en de standaarden 14 en 15 met een 'goed'.

Algemene conclusie:

Op grond van de hierboven vermelde oordelen en conform de beslisregels van de NVAO, komt het auditteam dat de aanvullende beoordeling uitvoerde, tot het eindoordeel 'positief' voor deze opleiding.

2. OORDELEN OP NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Programma en Voorzieningen

Standaard 6: Het programma is studeerbaar.

Toelichting NVAO: Factoren die betrekking hebben op het programma en die de studievoortgang belemmeren, worden zoveel mogelijk weggenomen. Studenten met een functiebeperking krijgen bovendien op dit aspect extra studieloopbaanbegeleiding.

Standaard 12: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Standaard 6 en 12 worden in samenhang beschreven en beoordeeld.

Studiebegeleiding

Opleiding Art and Economics

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding een duidelijke begeleidingsstructuur heeft opgezet. Gedurende de gehele studie krijgen de studenten begeleiding van tutores. Samen met de werkvelddocenten (voorheen hoofddocenten) ondersteunt de tutor de studenten bij hun studievoortgang en bij het ontwikkelen van een heldere visie op het toekomstig beroep. Het werk van de tutor is onderdeel van de studieloopbaanleerlijn (SLB). Er zijn zowel klassikale bijeenkomsten als individuele gesprekken. Eerstejaars studenten hebben als groep wekelijks contact met de tutor, omdat de tutor ook procesbegeleider is bij het probleemgestuurd onderwijs of lessen verzorgt bij vakken als management skills. Daarnaast krijgen alle studenten minimaal twee keer per jaar een individueel gesprek: in januari is dat ontwikkelend bedoeld, in juni vormt het een summatief onderdeel van de module 'Visieontwikkeling'. De docenten/tutores die het auditteam sprak, vertelden dat het aantal uren voor de tutores recent is uitgebreid, zodat zij hun begeleidingstaak naar wens kunnen uitvoeren en zij het monitoren van de studievoortgang kunnen versterken. Tevens organiseren zij intervisiebijeenkomsten.

Tijdens de stage krijgen de studenten begeleiding van een stagesupervisor, die contacten onderhoudt met het werkveld, studenten op de stageplaats bezoekt en individueel en groepsgewijs feedback geeft op de stageverslagen en daarbij medebeoordelaar is van de professionele ontwikkeling.

Om het Final Project in het vierde studiejaar soepeler te laten verlopen, heeft de opleiding in de voorfase de begeleiding uitgebreid en inhoudelijk verbeterd door werkveld- en kerndocenten samen met de studenten te laten werken aan het formuleren van beroepsrelevante probleemstellingen.

Generiek

Indien nodig/gewenst verwijst de tutor door naar de studentdecaan, die studenten weer verder kan doorverwijzen naar een psycholoog, psychiater, psychotherapeut of huisarts. Daarnaast is er op elke locatie een vertrouwenspersoon aanwezig.

Studeerbaarheid van het programma voor studenten met een functiebeperking

Generiek

HKU heeft haar beleid duidelijk vastgelegd in het 'Beleidsplan studeren met een functiebeperking' en heeft op dit terrein voor alle schools protocollen ontwikkeld.

Het Studenten Service Centrum van HKU monitort de effectiviteit van het protocol en hoe het bijdraagt aan het functioneren van de studenten met een functiebeperking. Het centrum zorgt ervoor dat deze studenten - indien nodig - een op hun problemen en mogelijkheden afgestemde benadering ontvangen.

Het auditteam heeft kennisgenomen van de protocollen en is van oordeel, dat deze helder zijn.

De studenten met een functiebeperking van de drie opleidingen¹ die het auditteam sprak, waren over het algemeen tevreden over de extra aandacht/begeleiding en faciliteiten die zij kregen vanuit hun opleiding. Met name het dyslectiebeleid werd geroemd.

Opleiding Art and Economics

Omdat de opleiding een bovengemiddeld aantal dyslectische studenten kent – circa 11% tegenover het landelijk gemiddelde van 3,5-5% in het hoger onderwijs – heeft de opleiding een speciaal 'dyslexieklasje' opgezet waar studenten zich voor kunnen aanmelden. Daar kunnen zij onder leiding van een hierin gespecialiseerde tutor, werken aan strategieën om zo goed mogelijk met hun beperking om te gaan. Dit komt bovenop de gebruikelijke voorzieningen die er zijn voor dyslectische studenten. Het auditteam acht dit een sterk punt van de opleiding.

De eerstejaars student met de functiebeperking AAD (Attention Deficit Disorder) merkte op dat hij jammergenoeg niet veel merkte van de extra (begeleidings)tijd voor hem. Dit heeft hij als voorzitter van de opleidingscommissie al besproken in het overleg met de directeur van de school. Zoals hierboven is vermeld, hebben de tutores recent meer begeleidingsuren gekregen. De student meldde desgevraagd, dat hij er vertrouwen in heeft dat het nu goed komt.

Informatievoorziening

Opleiding Art and Economics

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding ervoor zorgt dat de studenten voldoende informatie krijgen over de studie, maar dat er nog verbetering nodig is op het vlak van de communicatie. Dit blijkt o.a. uit de Nationale Studenten Enquête (NSE), studentevaluaties en het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO).

In de afgelopen jaren hebben de hogeschool en de opleiding veel geïnvesteerd in online dienstverlening en communicatie. Eén van de verbetermaatregelen is geweest het professionaliseren en uitbreiden van de Onderwijsbalie, het bureau dat de organisatie van en communicatie over het onderwijs verzorgt. Daarnaast is een aantal online applicaties (een projectenportal) ontwikkeld, bijvoorbeeld ter ondersteuning van het projectonderwijs in jaar 3 en 4 en het Final Project.

Een centrale plaats in de informatievoorziening heeft de website *keweb.hku.nl*. Op intranet kunnen de studenten in principe alle informatie vinden: roosters, modulbeschrijvingen en projectverslagen voor studenten en docenten. Doordat vrijwel alle opleidingsinformatie digitaal is en op intranet staat, kan de opleiding deze gemakkelijk actueel houden.

Iedere student heeft een e-mailaccount van de hogeschool met voldoende opslagruimte. Op dit moment wordt gewerkt aan een volgende versie van dit intranet, om meer tegemoet te komen aan de communicatiebehoefte van de huidige generatie studenten. Het gaat hierbij ook om het kunnen vinden van alle relevante informatie op één plek. Bij de opzet van deze portal is veel input van o.a. studenten van de opleiding Art and Economics meegenomen.

Via Osiris Student - het student- en studie-informatiesysteem - heeft elke student via internet toegang tot actuele informatie over de eigen studievoortgang.

Een aandachtspunt in het kader van de informatievoorziening en studievoortgang is nog de tijdige registratie van studieresultaten in Osiris. Uit de evaluaties van studenten blijkt dat zij hierover niet tevreden zijn. De opleiding heeft op dit punt inmiddels verbetermaatregelen getroffen door strak beleid te voeren op het tijdig nakijken van toetsen en invoeren van gegevens.

De informatie over roosters is verbeterd sinds de beperkte opleidingsaudit in 2012. Ook is door strak beleid het aantal roosterwijzigingen substantieel verminderd. Studenten zijn hierover al meer tevreden, maar de uitkomsten zijn nog niet op het door de opleiding gewenste niveau. De opleiding meldde dat zij het ingezette beleid onverminderd voortzet.

Het Studenten Service Centrum (SSC) van HKU geeft breed voorlichting, informatie, begeleiding en advies over zaken als inschrijving, toelating, studievertraging en -onderbreking, studeren met een functiebeperking, studeren in het buitenland et cetera.

¹ De bachelor Art and Economics en de masteropleidingen Kunsteducatie en Muziek

Het auditteam acht het essentieel voor de studievoortgang dat de opleiding/ HKU de bovengenoemde plannen verder uitwerkt, ingezet beleid continueert en er voor zorgt dat nog bestaande aandachtspunten op korte termijn zijn verdwenen/opgelost.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam beoordeelt het tutoraat en de andere vormen van studiebegeleiding in het licht van de borging van de studievoortgang positief. De (HKU-brede) voorzieningen voor studenten met een beperking zijn adequaat. Het auditteam acht de extra aandacht voor dyslectische studenten binnen de opleiding een sterk punt.

De informatievoorziening is op hoofdlijnen in orde. Het auditteam heeft geconstateerd dat er binnen de hogeschool en de opleiding de nodige aandacht is voor de interne communicatie en online dienstverlening. Het is essentieel voor de studievoortgang dat de opleiding ervoor zorgt dat de aandachtspunten die er nu nog zijn op korte termijn zijn opgelost/verdwenen.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoende' voor de standaarden 6 en 12.

Personeel

Standaard 8: De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid

Toelichting NVAO: Het personeelsbeleid voorziet in de voor de realisatie van het programma benodigde kwalificaties, scholing, boordeling en omvang van het personeel.

Generiek

Het auditteam trof een aantal HKU-brede afspraken en maatregelen aan op het terrein van personeelsbeleid, die naar het oordeel van het auditteam getuigen van een adequate handelswijze. Zo gaat HKU c.q. gaan de schools en opleidingen met ingang van schooljaar 2014-2015 gebruik maken van het programma WePer4Mens voor het in beeld brengen van de docentbeschikbaarheid, expertise, het maken van jaartaken en roosters, het maken van begrotingen en uitlenen van personeel aan de diverse locaties en schools binnen de hogeschool. In de ogen van het auditteam is dit een bruikbaar instrument voor deze hogeschool en deze opleiding, waar zoveel verschillende docenten in vaste of tijdelijke dienst of als gastdocent het onderwijs moeten verzorgen.

Alle vacatures voor nieuwe medewerkers gaan in het vervolg via een transparante wervingsprocedure en via een duidelijk vooraf bepaald profiel. Alleen gastdocenten met een kleinere betrekking mogen nog via het eigen netwerk worden geworven. Was in het voorafgaand aannamebeleid vooral actuele kennis van de beroepspraktijk een leidend criterium, in het huidige aannamebeleid is het hebben van een specifieke onderwijsachtergrond, -kennis en -ervaring een belangrijker criterium geworden.

HKU eist van vaste docenten dat zij een didactische bevoegdheid hebben. Docenten met een tijdelijke aanstelling en docenten die al in vaste dienst zijn, kunnen de HKU-training 'Didactische Bekwaamheid' volgen, die speciaal bestemd is voor docenten in het kunstvakonderwijs. Daarnaast is het streven van HKU het percentage masteropgeleide docenten te verhogen. De opleiding zal dit in haar wervings- en selectiebeleid ook een nadrukkelijke rol laten spelen.

Opleiding Art and Economics

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding een effectief personeelsbeleid voert waardoor het aanbieden van het onderwijs in de vijf afstudeerrichtingen - Theatre Management, Visual Art and Design Management, Music Management, Arts and Media Management en Event Management - gerealiseerd kan worden.

Het tot nu toe gevoerde beleid ging uit van flexibiliteit: een vast staf van onderwijskundige supervisie en ondersteuning, een minderheid van vast onderwijzend personeel met een grote jaartaak, een grote groep docenten uit de beroepspraktijk met een kleine jaartaak (deels vast, deels tijdelijk) en gastdocenten die incidenteel werden ingezet voor specifieke onderwerpen, projecten, masterclasses en workshops.

Met deze flexibiliteit in aanstellingen maakt de opleiding een continue inspelen op nieuwe ontwikkelingen in het werkveld mogelijk. Dit acht het auditteam voor deze opleiding van groot belang.

De opleiding streeft nu, conform het beleid van HKU naar een groter aantal docenten met een substantiële aanstelling om de verbinding met de opleiding te verstevigen. De opleiding heeft dit beleid uitgewerkt in een meerjarenpersoneelsplan, dat is gerelateerd aan een verdere curriculumontwikkeling op basis van een nieuw beroepsprofiel.

Op dit moment heeft de grootste groep docenten (69%) een aanstelling tussen de 0,3 en 0,6 fte, maar de docenten, die de opleiding in het afgelopen jaar heeft aangetrokken, hebben al een grotere aanstelling gekregen.

Uit de cv's en de gesprekken tijdens de audit is gebleken, dat de opleiding werkt met hoog geschoolde kenniswerkers, die hun kennis van de beroepspraktijk en vaardigheden inzetten om gezamenlijk te zorgen voor de ontwikkeling van een nieuwe generatie cultureel managers en ondernemers.

De opleiding streeft naar een sterke onderlinge samenwerkingscultuur tussen de docenten die de vijf afstudeerrichtingen verzorgen. Drie maal per jaar organiseert de opleiding een

medewerksdag om het beleid toe te lichten en medewerkers mee te laten denken. Een mooi voorbeeld van onderlinge uitwisseling trof het auditteam in de personeelskamer van de opleiding, waar iedere maand één van de docenten een leestafel samenstelt met in zijn ogen voor zijn collega's interessante literatuur.

De opleiding organiseert zogenoemde Taskforce-bijeenkomsten waarbij zij nieuwe medewerkers expliciet uitnodigt. Deze nieuwe medewerkers krijgen daarin informatie over hoe de systemen werken en hebben de mogelijkheid uit te wisselen waar zij tegen aan lopen. Tevens krijgen zij de ruimte om met een frisse blik te kijken naar de organisatie en inhoud van de opleiding en te melden waar zij 'low hanging fruit' zien. De directeur en de teamleiders van de opleiding, die hierbij aanwezig zijn, noemden dit bijzonder informatief. Zij gaan met deze nieuwe ideeën vervolgens aan de slag.

De studieleiders van de opleiding voeren functionerings- en jaartaakgesprekken met de docenten, waarin zij met de docenten afspraken maken over de kwaliteit van de inzet en over scholingsactiviteiten. In deze gesprekken maken de studieleiders gebruik van een door de school HKU Kunst en Economie ontwikkelde kwaliteitskaart om docenten te tonen welke basiskwaliteiten of perspectieven zij van de docenten verwachten bij Art and Economics op het gebied van didactiek, organisatorisch vermogen, professionele kennis en vakinhoudelijke kwaliteit. De beoordeling van elke medewerker in dienst wordt gedaan door de directeur van de School.

Door te werken met docenten met een grotere aanstelling, kan de opleiding individuele medewerkers en/of teams ook gericht scholen. Dat had/heeft met docenten met een heel kleine aanstelling minder zin i.c. daarin ga je niet fors investeren, aldus het management van de opleiding. Het auditteam begrijpt dat en acht het een goede ontwikkeling dat een groter aantal docenten zich nu verbindt aan het uitvoeren van het beleid van de opleiding. Doeltreffende voorbeelden van scholing die de opleiding in de afgelopen periode organiseerde waren het traject rondom verbeteren van vormgeving van het toetsen en beoordelen, het uniformeren van het begeleiden en beoordelen van het Final Project, het trainen van tutores en het (leren) doen van onderzoek. Bij dit laatste aspect is het lectoraat Kunst en Economie nauw betrokken. Een nieuw HKU-breed lectoraat 'Creatieve Economie' zal naar verwachting op 1 september 2014 van start gaan. Het is de bedoeling dat daarin docenten van de opleiding deelnemen in onderzoeklijnen en kenniskringen.

In verband met de flinke groei van het aantal studenten, heeft de opleiding de capaciteit van het Onderwijsbureau vergroot. Daardoor kunnen de docenten zich richten op het primaire proces en de onderwijsinhoud. Daarnaast zijn de ondersteunende diensten gestandaardiseerd. De medewerkers die het auditteam sprak, waren tevreden over deze maatregelen. Zo is het Onderwijsbureau bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de roosters en lokaaltoewijzing, het organiseren van seminars, het studentvolgsysteem Osiris. Het Onderwijsbureau van Art and Economics ondersteunt tevens de masteropleiding Kunsteducatie, die te klein is voor een eigen bureau.

Weging en Oordeel: goed

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding een effectief personeelsbeleid voert. Daarmee zorgt zij ervoor dat zij voor de uitvoering van het programma steeds voldoende en de juiste medewerkers in huis heeft voor het aanbieden van het onderwijs.

Door het streven naar docenten met grotere aanstellingen zorgt de opleiding voor meer binding met de opleiding. Daarmee vergroot zij tevens de mogelijkheid medewerker gericht te scholen.

Door het voeren van (jaar)gesprekken zorgt de opleiding er tevens voor dat de docenten blijven voldoen aan de eisen die het uitvoeren van het programma vereist.

Het auditteam beoordeelt standaard 8 met een 'goed'.

Kwaliteitszorg

Standaard 13: De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van meetbare doelen.

Toelichting NVAO: De opleiding bewaakt de kwaliteit van de beoogde eindkwalificaties, het programma, het personeel, de voorzieningen, de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties via regelmatige evaluaties. De opleiding verzamelt tevens managementinformatie met betrekking tot rendementen en staf-student ratio.

Opzet en organisatie Kwaliteitszorg binnen HKU:

Generiek

In de oude organisatiestructuur met de faculteiten was de kwaliteitszorg zo laag mogelijk in de organisatie belegd. De faculteiten bepaalden zelf waar de verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg werd belegd. Er bestond zodoende een grote diversiteit binnen HKU.

HKU hanteerde weinig eigen instellingsbrede doelstellingen. De doelstellingen van de faculteit waren leidend voor de PDCA-cyclus. Wanneer deze doelen behaald werden, was het toenmalige CvB tevreden.

Dit is in de nieuwe organisatiestructuur veranderd. Het nieuwe CvB wil meer sturing geven en voert met de directeuren van de nieuwe schools kwartaalgesprekken over de doelstellingen van de schools en de daarin opgenomen opleidingen. Deze doelstellingen zijn gekoppeld aan doelstellingen uit het instellingsplan, waarin HKU haar ambities en doelstellingen voor een periode van zes jaar heeft geformuleerd en het recent ontwikkelde HKU Kwaliteitsplan (maart 2014). Het CvB monitort de opvolging daarvan in de kwartaalgesprekken.

Het auditteam heeft kennisgenomen van het HKU Kwaliteitsplan en is van oordeel, dat HKU helder en transparant heeft weergegeven hoe de onderscheiden niveaus in de organisatie – docenten, studieleiders, directie, CvB - in de Plan-Do-Check-Act cyclus met elkaar verbonden zijn en met elkaar communiceren. Het auditteam verwacht dat dit plan er voor zal zorgen dat de uitvoering van de kwaliteitszorg binnen de opleiding en HKU meer op één lijn komt.

Opleiding Art and Economics

De opleiding heeft in het document Management Informatie Kunst en Economie (MIKE) beschreven welke kwaliteitszorgactiviteiten zij ontplooit. Voor de verschillende voor de opleiding belangrijke kwaliteitsfactoren heeft zij kengetallen vastgesteld om te monitoren op welk niveau zij presteert.

Evaluatie van de doelen in de opleiding:

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding haar onderwijs regelmatig evalueert met studenten, medewerkers, alumni en werkveldvertegenwoordigers.

Opleiding Art and Economics

- met de studenten o.a. via jaarlijkse deelname aan de Nationale Studenten Enquête (NSE) en op opleidingsniveau via digitale onderwijsbeoordelingen per blok of semester (Eval), via de opleidingscommissie, de Medezeggenschapsraad en via formele en informele gesprekken met de studenten, waaronder 'theemomenten' tussen directeur en studenten uit verschillende studiejaren;
- met de docenten o.a. via medewerkerstevredenheidsonderzoeken (HKU-breed en binnen de eigen school), via docentvergaderingen, stafvergaderingen en studiedagen, via de opleidingscommissie en Medezeggenschapsraad en via informele gesprekken met docenten;
- met alumni en werkveld o.a. via de Kunstenmonitor, speciale bijeenkomsten en een LinkedIn groep met afgestudeerden, de Raad van Advies, gesprekken met en enquêtes onder stageverleners, gesprekken met externe deskundigen die adviseren bij de eindexamens van het Final Project en externe opdrachtgevers met wie de opleiding de relevantie van de projecten en opgeleverde producten evalueert.

Het Bureau Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg (BOOK) van HKU verzamelt alle gegevens rondom in-, door- en uitstroom en rendementen en deelt deze met het management en de docenten van de opleiding. Op opleidingsniveau worden deze gegevens geanalyseerd en worden desgewenst verbetermaatregelen getroffen.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding regelmatig en systematisch op verschillende manieren de kwaliteit van de opleiding evalueert met studenten, docenten, alumni en werkveld. Hiermee doet ze wat ze moet doen. Het auditteam verwacht dat het nieuwe HKU Kwaliteitsplan zal zorgen dat de uitvoering van de kwaliteitszorg binnen de opleiding en HKU meer op één lijn komt. Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 14: De uitkomsten van de evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de doelen

Bevindingen

Opleiding Art and Economics

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding signalen oppikt en indien gewenst verbetermaatregelen treft.

De opleiding kreeg bij de vorige accreditatieonderzoeken in 2007 en 2012 (beperkte opleidingsbeoordeling) complimenten voor de kwaliteit van de opleiding, maar er waren ook enkele aandachtspunten.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat zij hiermee aantoonbaar aan de slag is gegaan. Zo is bijvoorbeeld gewerkt aan de beschrijving hoe de opleiding zich verhoudt tot het profiel van de Bachelor of Business Administration (BBA) en is het programma op een aantal plekken aangepast. Ook heeft de opleiding oog voor de 'kleine' kwaliteit – tijdige informatie over roosters, substantiële vermindering van het aantal roosterwijzigingen, tijdig invoeren van cijfers in Osiris -, maar het verkrijgen van een grotere tevredenheidsscore voor de aspecten die hiermee samenhangen is duidelijk een zaak van langere adem, aldus de opleiding. Het auditteam gaat hierin mee. Door het wijzigen van de organisatie- en overlegstructuur met het inrichten van teams met studieleders per leerjaar, streeft het management naar het versterken van de samenwerkingscultuur en verder verbeteren van het onderwijs. Het overleg tussen de studieleders en de directie vormt het scharnierpunt in de PDCA-cyclus van de opleiding.

Enkele voorbeelden van verbetermaatregelen die de opleiding in de afgelopen periode heeft getroffen, zijn:

- De begeleiding in de voorfase van het afstudeerproject is uitgebreid en inhoudelijk verbeterd door werkveld- en kerndocenten samen met de studenten te laten werken aan het formuleren van beroepsrelevante probleemstellingen;
- op verzoek van de opleidingscommissie heeft de opleiding gezorgd voor het ter beschikking stellen van meer individuele werkruimtes voor studenten op de locatie Lange Vie; een knelpunt dat ten tijde van de audit in 2012 nog bestond. Voor de reservering van de ruimtes is een online tool beschikbaar;
- mede op aangeven van alumni en het werkveld is de opleiding in 2011 een pilot gestart het curriculum van jaar 3 te flexibiliseren door het project en de stage alternerend aan te bieden aan de studenten. De keuze in de stageperiode geeft een kans beter aan te sluiten bij het ritme van het werkveld: bijvoorbeeld de concerten in het voorjaar of de voorstellingen in het najaar.
- het opleidingsmanagement streeft naar minder versnippering van toekomstige jaartaken van de docenten, waardoor (het gevoel van) de werkdruk verkleind wordt.

Het auditteam onderschrijft het belang van het werken aan het verbeterpunt 'afspraken van overleggen met de verschillende gremia – studenten, docenten, werkveld, alumni - altijd vastleggen'. Dit gebeurt nog niet altijd en het is voor de kwaliteit van de opleiding en voor de besluitvorming over (verbeter)maatregelen wel van belang. De opleiding kent tot op heden een informele overlegcultuur.

Weging en Oordeel: goed

De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden er aantoonbaar toe dat de opleiding daar waar gewenst/noodzakelijk, verbetermaatregelen treft om haar doelen te realiseren. Het auditteam trof hiervan voorbeelden aan.

Het auditteam komt daarom voor deze standaard tot een oordeel 'goed'.

Standaard 15: Bij de interne kwaliteitszorg zijn de volgende partijen actief betrokken: opleidingscommissie, examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en afnemend beroepenveld.

Bevindingen

Art and Economics

Het auditteam heeft geconstateerd dat de studenten op verschillende manieren betrokken zijn bij de kwaliteit van de opleiding. Naast de schriftelijke studentevaluaties (NSE en Eval), organiseert de opleiding ook mondelinge feedbackmomenten, met name omdat de respons op de Eval laag bleef. Studenten geven hun opmerkingen door aan de jaarvertegenwoordigers van de groep, aan de werkdocent tijdens studieoverleggen en aan de tutor en de onderwijscoördinator van de afstudeerrichting. Deze momenten grijpt de opleiding ook aan om met de studenten te communiceren over de uitkomsten van Eval en duidelijk te maken welke acties zijn uitgevoerd naar aanleiding van eerdere overleggen.

Studenten zijn samen met docenten vertegenwoordigd in de opleidingscommissie die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt en reflecteert op de opleiding. Zoals al onder standaard 14 is beschreven, heeft de commissie zich bijvoorbeeld sterk gemaakt voor meer individuele werkruimtes voor studenten op de locatie Lange Vie. Omdat de commissie behoefte had bekendheid te geven aan acties die zij onderneemt, heeft het management de opleidingscommissie een katern ter beschikking gesteld in de nieuwsbrief van de opleiding. Dat acht het auditteam een mooie manier om medestudenten en docenten te betrekken bij de kwaliteit van de opleiding. De studenten die het auditteam sprak, waren tevreden over de manier waarop zij betrokken zijn bij de kwaliteit van de opleiding.

De docenten zijn verder betrokken bij de kwaliteit van de opleiding via docentvergaderingen zoals jaarteamoverleggen, Task Force, via formele en informele individuele gesprekken waaronder de functionerings- en beoordelingsgesprekken en via medewerkertevredenheidsonderzoeken. Omdat de medewerkers in de tevredenheidsonderzoeken hadden gemeld, dat zij te weinig en ad-hoc informatie ontvingen, organiseert het management nu jaarlijks drie medewerkersdagen waar zij het beleid en actuele besluitvorming toelicht en docenten betreft in het meedenken over oplossingsrichtingen voor knelpunten in de organisatie. De docenten zijn hierover tevreden. Zij ervaren deze bijeenkomsten als zeer prettig en informatief.

De opleiding heeft een slagvaardige en effectieve examencommissie, die nauw betrokken is bij de kwaliteit van de opleiding, het niveau van de studenten en de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en deze ook daadwerkelijk borgt.

De opleiding organiseert speciale bijeenkomsten en een LinkedIn groep met afgestudeerden waarbij zij hen vraagt feedback te geven over de aansluiting van de opleiding op het werkveld, over de ervaringen als startend professional. Tevens worden alumni betrokken bij onderwijsactiviteiten en bij totstandkoming van een nieuw beroepsprofiel.

Het werkveld is onder andere via de Raad van Advies betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. De leden van de raad toetsen bijvoorbeeld jaarlijks via een steekproef het niveau van het onderwijs en de aansluiting op de behoeften van het beroepenveld. In 2013-2014 komt er een nieuwe invulling van deze commissie die zal aansluiten bij de positionering van de opleiding en het nieuwe beroepsprofiel.

Naast de Raad van Advies betreft de opleiding externe deskundigen als adviseurs bij de beoordeling van het Final Project waarbij zij commentaar geven op de relevantie van het onderzoek en het managementproduct voor de creatieve industrie. Externe opdrachtgevers doen datzelfde voor de projecten in het tweede en derde studiejaar.

Met de stageverleners bespreekt de opleiding het niveau van de studenten en hun visie op de opleiding en het curriculum. Deze gesprekken leveren veel informatie over de ontwikkelingen in de sector.

Weging en Oordeel: goed

De opleiding zorgt ervoor dat studenten, docenten, opleidingscommissie, examencommissie, alumni en werkveld nauw betrokken zijn en zich ook betrokken voelen bij de kwaliteit van de opleiding. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding een 'goed' voor deze standaard verdient.

3. ALGEMENE CONCLUSIE

Het auditteam dat de aanvullende beoordeling uitvoerde bij de opleiding, beoordeelt standaard 6, 12 en 13 met een 'voldoende' en standaard 8, 14 en 15 met een 'goed'.

Op grond van de hierboven vermelde oordelen en conform de beslisregels van de NVAO, komt het auditteam tot het eindoordeel 'positief' voor deze opleiding.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bachelor opleiding Art and Economics voltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Programma	
Standaard 6. Studeerbaarheid programma	V
Voorzieningen	
Standaard 12. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V
Personeel	
Standaard 8. Doeltreffendheid personeelsbeleid	G
Kwaliteitszorg	
Standaard 13. Periodiek evalueren	V
Standaard 14. Evalueren en verbetermaatregelen	G
Standaard 15. Betrekken van partijen bij interne kwaliteitszorg	G
Algemene conclusie	Positief

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Programma aanvullende beoordeling HKU 25 april 2014

Locatie: Lange Viestraat 2b, Utrecht

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners (incl. namen en functies)	Auditpanel	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditteam		
08.30 – 09.30		Intern overleg auditteam		
09.30 – 10.15		Management Master Kunsteducatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thera Jonker, directeur 2. Marin Rutgers, studieleider 3. Sabine Barsukoff Poniatoski, Locatiedirecteur Lange Vie 4. Suzanne Nieuwland, teamleider onderwijsbureau 	<ul style="list-style-type: none"> - Personeelsbeleid - Studiebegeleiding - Kwaliteitszorg (evalueren, verbeteren, betrekken van de verschillende geledingen bij kwaliteit van de opleiding)
10.15 – 11.00		Docenten Master Kunsteducatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evert Hoogendoorn - docent nieuwe geletterdheid 2. Arja Veerman - docent onderzoeksvaardigheden, onderzoeksintervisie en onderzoeksbegeleiding 3. Nelly van der Geest – docent duurzaamheid en culturele diversiteit, onderzoeksbegeleiding 4. Loyda van der Vlist – docent communicatie en intervisie, presentatievaardigheden, OC lid 	<ul style="list-style-type: none"> - Personeelsbeleid - Studiebegeleiding - Begeleiding studenten met een functiebeperking - Kwaliteitszorg (evalueren en verbeteren)
11.00 - 11.15		Pauze		
11.15 – 12.00		Management Master of Music	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jos Schillings, directeur HKU UC* 2. Rens Machielse, directeur HKU MT* 3. Linda Scheeres, studieleider HKU UC 4. Jeroen van Iterson, studieleider HKU MT 5. Felipe Salve, Locatiedirecteur Hilversum 	<p>* HKU UC = HKU Utrechts Conservatorium HKU MT = HKU Muziek en Technologie</p>
12.00 – 12.45		Docenten Master of Music	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bart Soeters; docent jazz/pop analyse, mentor, OC voorzitter 2. Floris Verbeij; docent bijvak jazz piano, mentor, OC lid 3. Aldo Baerten; docent fluit 4. Niko Langenhuijsen; docent composition /performance 5. Eelco Grimm; hoofddocent studietechnologie/live audio, researcher 6. Hans Timmermans; hoofddocent computer composition/software development, lid examencommissie 	

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners (incl. namen en functies)	Auditpanel	Gespreksonderwerpen
12.45 – 13.15		Lunch auditteam		Interne terugkoppeling + inzien materiaal
13.15 – 14.00		Management bachelor Art and Economics	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabriëlle Kuiper, Directeur HKU Kunst en Economie 2. Paul van Amerom, studieleider en kwaliteitszorg 3. Esther Willemse, studieleider 4. Iris Eshel, studieleider 5. Marijke Faber, studieleider 6. Suzanne Nieuwland, teamleider Onderwijsbureau 7. Sabine Barsukoff Poniatowski, Locatiedirecteur Lange Vie 	
14.00 – 14.45		Docenten bachelor Art and Economics	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aziza Horsham , tutor event management en docent 2. Tjaard Horlings, docent en scriptiebegeleider ondernemerslab 3. Ad Huijsmans, intervisor, scriptiebegeleider, OC lid en lid examencommissie 4. Marieke Snijders, tutor music management en docent 5. Robert Jan Hofhuis, werkvelddocent VADM en scriptiebegeleider 6. Nynke Winkler Prins, docent, scriptiebegeleider en lid examencommissie 7. Paul Malherbe, docent, scriptiebegeleider en lid examencommissie 	
14.45 – 15.00		Pauze		
15.00 – 16.00		Studenten Master Kunsteducatie, Master of Music, bachelor Art and Economics o.a. vanuit de Opleidingscommissies + studenten met een functiebeperking	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anne-Maartje Lemerijs – MMus UC, OC lid 2. Christian Sanders – MMus UC (functiebeperking in het autistisch spectrum) 3. Derk Reneman, –MMus MT 4. Dennis Braunsdorf – MMus MT 5. Annemarie Maas – MKEd 6. Laura Lobert – MKEd, OC lid 7. Willem Stohr – BAE, OC lid (functiebeperking) 8. Christiaan Quint – BAE, OC lid (functiebeperking) 9. Laura Kester – BAE, FMR lid 	<ul style="list-style-type: none"> - Studiebegeleiding - Begeleiding studenten met een functiebeperking (Betrokkenheid bij) kwaliteit van de opleiding
16.00 – 16.15		Auditteam		<u>Interne terugkoppeling pending issues</u>
16.15 – 16.30		Pending issues <i>(alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)</i>		
		Inzien materiaal		
16.30 – 17.30		Auditteam		<u>Interne terugkoppeling bepaling beoordeling</u>
17.30		Terugkoppeling		

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten

- Aanvullende Kritische reflectie opleiding
- Organogrammen HKU
- Instellingsplan HKU 2013-2018
- Beleidsplan ten aanzien van de toegankelijkheid en studeerbaarheid voor studenten met een functiebeperking;
- Personeelsbeleidplan;
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
 - differentiatie in graad uitgedrukt in % van het totaal.
- Concept HKU Kwaliteitsplan (maart 2014);
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Samenstelling en expertise van het auditteam laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - studentzaken
voorzitter Drs. W.G. van Raaijen	X	x				
Werkveld-/vakdeskundige P. de Groot MA	x	x			x	
Werkveld-/vakdeskundige prof.dr. G. de Brabander	x	x	x	x	x	
werkvelddeskundige J.G.H. van Gemert	x				x	
Student-/vakdeskundige S. Faber		x				x
secretaris G.C. Versluis	X	x				

Op 17 maart 2014 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel voor de aanvullende beoordeling van de hbo-bachelor Art and Economics, nr.# 002727- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van de NVAO. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling -anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het Evaluatiebureau-, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer Van Raaijen is senior adviseur en partner bij Hobéon. Sinds 2004 treedt hij veelvuldig op als lead-auditor (voorzitter) van accreditatie-audits in het hoger onderwijs, waaronder bij een flink aantal kunstvakopleidingen.
2.	Mevrouw De Groot was van 2001 tot 2013 departementshoofd van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen (KCA) en is vanaf 1 oktober 2013 algemeen directeur van de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen waarvan het KCA een departement is; voorheen danser, balletmeester en docent Dans in het hbo.
3	De heer De Brabander was oprichter van de Master in het Cultuurmanagement aan de Universiteit van Antwerpen en tot 2008 coördinator van deze opleiding. Thans is hij met emeritaat, maar als consultant, gewoon hoogleraar en bestuurslid nog steeds actief in het domein van kunst en management.
4	De heer Van Gemert is docent theater aan het Koning Willem I College in Den Bosch, ontwikkelaar bij het Steunpunt Cultuurprofiel scholen, begeleider van (netwerken van) cultuurprofiel scholen en lid van de Verkenningcommissie Kunstvakken in de 2 ^e fase van havo en vwo. Hij is tevens lid van de redactie van Kunstzone, Tijdschrift voor Kunst en Cultuur in het onderwijs.
5	De heer Faber studeert aan de masteropleiding Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en is uitvoerend musicus en docent Piano bij ArteZ.



Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties



Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl